

Forslagsstiller: Jeg tillader mig derfor meget iindstændig at tilraade ham hellere at tage Endringsforslaget tilbage, da det vistnok meget betydelig vilde forøge Vanstelighederne, hvis Lovforslaget skulde forelægges Hans Majestæt med den Forandring, som Endringsforslaget gaaer ud paa.

R. Jensen: Det gjør mig hjertelig ondt, at jeg ikke kan følge den ærede Cultusministers Opfordring; thi det er min Overbeviisning, at dersom mit Forslag ikke nu bliver vedtaget, saa vil Striden begynde paaah til næste Aar, det, som det indeholder, er en Sandhed, som ikke kan holdes tilbage, men som engang maa komme frem. Det er min fulde Overbeviisning, at man, dersom Troesfriheden skal have virkelig Betydning, maa vedtage Endringsforslaget.

Carlson: Jeg deler den ærede Forslagsstiller's Anskuelse, at det var rettest, om Brugen af Kirken til Allergang blev stillet lige med, hvad der omhandles i § 1; men jeg vil desuagtet ikke stemme for hans Forslag. Jeg anseer allerede Lovforslaget, som det foreligger, for at være et Fremstridt, og efter den veksende Skjæbne, som hele denne Sag har haft, vil jeg ikke udsætte den for nu at strande ved at stemme for Endringsforslaget. Jeg deler fremdeles den ærede Forslagsstiller's Anskuelse om, at man vil fordre en større Frihed (med Hensyn til Allergangen), end dette Lovforslag giver; men jeg er ogsaa overbevist om, at en saadan Frihed vil naaes; om en saadan Bestemmelse end ikke kommer ind i dette Lovforslag. For mig staaer det kun som et Tidsspørgsmaal, og jeg kan give Tid. Jeg kan tage Loven, som den er, idet jeg er vis paa, at den i Tiden vil føre til det, som den ærede Forslagsstiller ønsker.

Hass: Jeg maa ligeledes billige den Tanke, der ligger i den ærede Forslagsstiller's Forslag; de Bevæggrunde, der have ledet ham til at stille det, ere ganske naturlige og aldeles christelige, men jeg maa dog tilraade ham for Dieblirket at tage sit Forslag tilbage. Emancipationen af selve Sognebaandsloven og den sig dertil sluttende Anordning er i Grunden sørge-

lig, thi Marsagerne dertil have kun været Mangel paa Samdrægtighed og Enighed; havde disse været tilstede, vilde Sagen kunne have ordnet sig af sig selv. Det, der indeholdes i Endringsforslaget, er en ligesvem Følge af Hovedloven om Sognebaandets Løsning, og freitdeles er det Noget, som vistnok i Pragis ikke behøves; thi i alt Fald vil Allergangen kunne stude Etæd i det andet Sogns Kirke. Naar der i et Sogn er en Mængde, der ønsker Præsten i et andet langt bortliggende Sogn, saa er det vistnok rimeligt, at vedkommende Præst reiser til dem; forsaavidt det derimod kun er enkelte Familier, der have lyst Sognebaandet, saa er det naturligt, at de begive sig til den Præst, de have knyttet sig til. Jeg vil ikke sige, at Præsterne ere overlæssede med saa uhyre meget Arbejde; men det vilde dog mange Gange blive vansteligt for dem, hvis en Familie i Ost og en anden i Vest vilde søge dem, at gjøre hyppige Reiser til vedkommende Kirke, medens det derimod vilde falde de enkelte Familier meget lettere at reise til den Præst, som de søgte navnlig for Allergangens Skyld. Saa naturlig og rimelig jeg derfor finder den Tanke, der er indrykt i Endringsforslaget, maa jeg dog raade den ærede Forslagsstiller til at tage det tilbage, for at Loven uden nogenomhelst Forhindring eller Opsættelse kan komme ud, da den er en nødvendig Forklaring og en consequent Følge af Loven om Sognebaandets Løsning.

Hvad Brugen af Kirkerne angaaer, skal jeg i det Hele tillade mig en lille Bemærkning. Det forekommer mig nemlig forunderligt, at Biskopperne i den senere Tid paa en noget gammeldags Maaneer have begyndt at mene, at de ere eneraaelige over Kirkerne's Afbenyttelse, saa at der endog fra enkelte Biskopper er udstedt Circulærer, som fordre, at naar Præsten og Menigheden, eller de Folk, der ville høre ham, de være mange eller saa, ville bruge Sognets Kirke udenfor den sædvanlige Tid, hvori den offentlige Gudstjeneste holdes, saa skal Præsten melde det for Biskoppen. Dette finder jeg, som sagt, ganske forunderligt; der er ogsaa Præster, som ikke have villet finde sig dert, og jeg troer, de have Retten paa deres Side.